

LBRIS

We know
books

Sandu Cosma
O LUME NEBUNĂ

<i>Premiul al doilea</i>	5
<i>Mircea Carpiuc</i>	12
<i>Musca</i>	18
<i>Tetea</i>	21
<i>La facultate</i>	26
<i>Domnul inginer</i>	35
<i>Ghidul</i>	44
<i>Anglia</i>	49
<i>Bonjur Franța</i>	58
<i>Pierre</i>	66
<i>Despre educație</i>	75
<i>Proverbe cu idioți*</i>	80
<i>Dascălii</i>	83
<i>Anotimpuri</i>	84
<i>Iubire târzie</i>	85
<i>Lăsați-mă</i>	86
<i>Ne mor prietenii</i>	87
<i>Nichita</i>	88
<i>Pământul e plat</i>	89
<i>Într-o dungă</i>	90
<i>Rugăciune</i>	91
<i>Singuri</i>	92
<i>Toamnă</i>	93
<i>Vis în vis</i>	94

Realizez acum, după atâția ani, un lucru interesant. Nu am luat niciodată, la școală, premiul întâi. Doar premiul al doilea. Maximum. Cu excepția clasei întâi pe care am făcut-o în satul bunicilor mei, când, într-adevăr, jumătate din clasă a luat premiul întâi, cealaltă jumătate fiind lăsată repetentă (glumesc), dar presupun că asta nu se pune la socoteală.

În școala generală problema era media la purtare. Ajunsesem atât de cunoscut încât de câte ori se întâmpla ceva în școală eram trimis acasă în mod automat, fără să se mai facă cercetări. Ceea ce nu mi se pare corect. Ar fi trebuit ascultată și versiunea mea. Aceasta deoarece în majoritatea cazurilor eram eu însumi o victimă inocentă.

Ca de pildă când l-am legat de banca lui pe un copil care era mai neastâmpărat decât mine, și asta nu o spun cu ușurință. Se pare că unii profesori, nu vreau să dau nume, mi-au fost recunoscători.

Pe urmă scandalul cu diagrama aparatului de reproducție la femei. Aici chiar am fost nevinovat. Pe vremea aceea toată educația mea sexuală se limita la ce vedeam desenat pe garduri (în mod incorect, aș zice), în plus vă asigur că numele folosit era cu totul diferit!

Maică-mea, care lucra la spital, aducea acasă diverse cartoane să le pună sub borcanele de dulceață și eu am folosit unul să fac un afiș pentru o serată dansantă.

Am scris pe dosul cartonului, care era liber, și l-am afișat pe ușa de la intrare.

Ghinionul a făcut că era o ușă de sticlă iar pe spatele cartonului era diagrama în cauză. Ultra-ghinionul a fost că, exact în ziua aceea, școala avea inspecție de la minister!

Chestia cu pionierii. Nu am fost făcut pionier atunci când eram programat, din cauza unui ochi vânăt. Atunci chiar am suferit. Cel cu care mă bătușem a fost făcut pionier conform programării, deoarece arăta mai prezentabil decât mine.

Altă dată, de 1 mai, vă mai amintiți: "vineee iarăși primăvara..." etc. Totdeauna am vrut să fiu și eu toboșar la defilare și când am văzut că se dădeau tobe toboșarilor am luat și eu una. Am mizat pe faptul că toți arătam cam la fel, odată spălați și puși la cămașă albă și cravată roșie. Am primit toba dar rezultatul, în ciuda încrederii pe care o aveam în mine, nu a fost foarte reușit, însă în vacarmul înconjurător nu prea conta.

Nu numai că băteam aiurea, dar am reușit să-i derutez și pe ceilalți. La un moment dat, l-am înghioldit pe cel din fața mea care, după părerea mea, nu avansa suficient de repede. Acesta s-a întors și l-a pocnit în cap, cu bățul de la toba, pe cel stânga mea, cu care avea probabil o râcă mai veche. A urmat o bătaie generală din care eu m-am retras cu demnitate, abandonând toba sub un gard.

Fără să știu, dădusem prima lovitură sistemului comunist! Să fim înțeleși, nu eram nici atunci și, probabil, nu sunt nici acum, un om curajos. Toate loviturile date, atât

sistemului comunist, cât și celui capitalist, au fost nepremeditate și neintenționate!

La liceu problema a fost educația fizică. Mi se părea lipsită de sens. De cele mai multe ori ne puneau să fugim în jurul terenului ca să ajungem exact de unde am plecat. În plus, obosiți!

Disprețul meu pentru această "materie" nu a scăpat profesorului, nu că așa fi încercat să-l ascund în vreun fel. Din păcate, el avea drept să dea note, iar eu, nu.

Cine a mai auzit de nota 4 la educație fizică? Ei bine, eu am luat-o! Cu puțin efort as fi putut ajunge chiar corigent!

Nu a ajutat faptul că odată, când nu aveam nici eu nici Tavi echipamentul la noi, și deci nu puteam participa la oră, am găsit un cărucior și ne-am distrat, eu conducând din interior cu oiștea ridicată și Tavi împingând de la spate. Recunosc că aici a fost vina mea, deoarece Tavi nu vedea mare lucru în față și, din păcate, am trecut prin fața întregii clase aliniată pentru raport...

La toate acestea se mai adăuga uneori câte o mică boacăna, cum a fost, de pildă, cea de la chimie. Nu știu ce cărți citisem, dar mă imaginam un savant care trebuia să inventeze ceva nemaipomenit. Îmi făcusem acasă un laborator complet.

Am început cu un lucru simplu, amestecând acid azotic cu glicerină ca să fac dinamită. Din fericire, atât pentru blocul nostru, cât și pentru cele dimprejur, experimentul nu a reușit. La școală, am încercat să-mi "îmbunătățesc" tehnica, ceea ce a dus la excluderea mea definitivă de la

orele de laborator și la terminarea prematură a carierei mele de savant.

În ciuda acestui episod, relația mea cu profesoara de chimie din liceu a rămas amicală (spre deosebire de cea cu "ăla" de educație fizică) și, când Tavi a rămas corigent la ea, mi-am permis să o abordez și să-i spun că făcusem meditații cu el toată vara (adevărat) și că subiectul lui forte era oxigenul. Subiect care i-a chiar căzut, în mod miraculos, și și-a luat corigența fără probleme.

"Puși", profesorul de fizică, ne-a făcut tuturor o prezicere sumbră: "Dacă nu puneți mâna pe carte o să ajungeți cu toții "thtractorști" și "chroitorese"" (avea un mic defect de vorbire).

E adevărat că astăzi, la casa mea din Franța, am atât tractor cât și mașină de cusut, dar asta ține mai mult de faptul că îmi place să nu depind de nimeni când am nevoie de ceva decât de puterile de ghicitor ale lui Puși.

"Scoateți o foaie de hârtie" era anunțul cel mai sumbru care se putea face. Oricât de bine te pregăteai tot îți sărea inima din piept. Lucrările de control erau imprevizibile și depindeau de cheful profesorilor, ceea ce nu mi se părea normal. Cu ce eram noi vinovați dacă profesorii veneau la școală cu migrene după o noapte de petrecere și nu aveau chef să asculte? Uite, în Norvegia de pildă, nu se dau lucrări de control și nici măcar teze, și n-au ajuns mai proști ca noi!

Doamne, cât de puține amintiri din vremea aceea au rezistat trecerii timpului! Prietenul meu de acum, un indian pe nume Bala (numele lui întreg este mult mai lung, vă

asigur) e binecuvântat și în același timp blestemat cu o memorie fotografică. De multe ori îl întreb când am fost împreună într-un anumit loc, iar el îmi spune data exactă, ce am făcut și pe cine am întâlnit!

Amintirile mele din vremea aceea sunt însă puține, estompate. Mai bine așa! Figura lui Grigore, tatăl vitreg, cu predicile lui nesfârșite, noroaiile permanente din jurul blocului care mă obligau să-mi curăț uniformă și pantofii în fiecare seară, temele de făcut la nesfârșit, ca un balaur căruia îi creșteau capetele la loc după ce erau tăiate, fratele meu vitreg cu care mă băteam pe cratița cu mâncare lăsată de mama înainte de a pleca la serviciu...

Îmi recitesc jurnalul scris acum 55 de ani (când au trecut?) și realizez că o mare parte din el conține referiri la cărțile pe care le-am citit și filmele pe care le-am văzut. De abia apucam "să cresc mare" și să mă duc la film în fiecare zi! O altă parte importantă era ocupată de relațiile cu fetele.

Dragostea e oarbă se spune și așa am ajuns să am o prietenă cu doi ani și zece centimetri mai mare decât mine. Avea însă cei mai frumoși ochi albaștri imaginabili, aproape violeti... Îmi amintesc grija cu care îmi alegeam locul, invariabil în pantă, unde să o sărut, în așa fel încât să fim cel puțin la același nivel.

În clasă se practica, de asemenea, un joc interesant care se numea "Hai să scriem la Europa Liberă fără să ne prindă Securitatea". Pe cei care nu știu ce este Europa Liberă și Securitatea, îi felicit și le urez să nu afle.

Nu ne interesau subiectele politice, singurul lucru pe care îl doream era muzica. Pișta și Cioara se ocupau de întocmirea listelor de șlagăre. Ce victorioși eram când auzeam anunțul: "și acum, de pe lista lui Cucu Guguștiuc (doar nu credeți că se semna cu nume adevărate!) transmitem melodia "Nights în white satin"! Ne uitam unii la alții zâmbind, deținători ai unui secret care nu putea fi distribuit decât celor de încredere : "psst, s-a dat azi-noapte pe post, știi tu, a doua de pe listă..."

Mi-am respectat întotdeauna dascălii cu toate că, de multe ori, aceștia ar fi preferat ca eu să fiu la altă școală sau chiar în alt oraș. Îmi amintesc blândețea D-nei Buda, diriginta din clasa a 2-a la 4-a, bunătatea D-lui Schneider, profesorul de istorie, care rămânea după ore să ne citească din "Legendele Olimpului"...

Eram și eu, ca toată lumea, speriat când îmi auzeam numele și eram scos "la tablă". În stările acelea de panică totală mi se întâmpla uneori un fenomen ciudat care nu s-a repetat niciodată în viața mea de adult. Treceam într-o stare ciudată, zgomotele din jur se estompau și îmi auzeam vorbele după ce acestea erau rostite de parcă gura era conectată direct la creier. Din fericire eram de acord cu ceea ce spuneam. Uneori chiar auzeam lucruri noi!

Glumele făcute profesorilor trebuiau să aibă un oarecare... standard. Tetea instituisese regula că geamurile trebuiau deschise pentru aerisire în timpul recreațiilor și tabla ștersă de elevul de serviciu cu un burete umed ca să nu se facă praf. Atmosfera, ajutată de un pulverizator-deodorant (nu toată lumea se dușa dimineața), de fața de

masă roșie de pe catedră și de ghivecele de flori, era chiar plăcută.

Această atmosferă nu putea fi distrusă de glume proaste. În liceu, pe vremea când eram șef de clasă, verificam regulat scaunul de la catedră pentru a înlătura eventualele piuneze care căzuseră pe el... întâmplător. Din contră, când se ivea ocazia, o făceam lată.

Mi-amintesc că în cadrul acțiunii de plantare a copacilor, liceul primise câteva sute de arbori, pruni, cireși, peri.

Profesorul de psihologie (poreclă Psihalache), era un om de treabă care știa de glumă. Cum aveam ultima oră cu el, am decis să ne cumpărăm pomii un pic în avans și să-i aducem în clasă. Fiecare cu pomul lui, sprijinit de bancă.

Vă imaginați surpriza lui Psihalache când a intrat în clasă! La un moment dat, în timpul orei, am scuturat cu toții pomii și avioanele de hârtie, pe care le plasaserăm pe ramuri, au început să zboare în toate direcțiile:

"A venit toamna, dom' profesor!"